

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnének.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbéó Ferencz szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon t. barátait, a kik az előfizetési díjakat még be nem küldötték, teljes tisztelettel felhívjuk: méltóztassanak azt hozzánk minél előbb beküldeni, hogy lapunk pontos szétküldésében fennakadás ne történhessen.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádbéó Ferencz szerkesztőkhöz küldendők, vidékről legcélszerűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

Az új főispán.

Csik-Szereda, okt. 7.

(e.) Örömmel és megnyugvással fogadtuk Mikó Bálint volt országgyűlési képviselőnknek megyénk főispánjává történő kinevezését. Ma diadalmenettel kísérte őt megyénk intelligenciája új hivatalába. Bandériumok, koscsik hosszú sora és zászlók özönével hullámozott a nép a megyeház nagytermébe a felavató esküt meghallgatni s jelenlétével tanúságot tenni arról, hogy király, kormány és mi egy értelemben vagyunk abban, hogy a kinevezett új főispán megérdemli a benne helyezett

bizalmat. Mi kezdettől fogva, mióta a főispáni szék megürült, daczára a szélnek eresztett ezerféle kombinációnak s daczára a különféle kandidációknak, csak ez egy megoldást tartottuk célhoz vezetőnek s csak e kinevezést tartottuk megyénk közhangulatával meg egyeztethetőnek. Legyen tehát sokszorosan üdvözölve új főispánunk hivatalos működésének első napján!

Ifjú erővel, nemes elhatározással, lankadatlan buzgalommal és elég tapasztalattal veszi kezébe megyénk kormányzásának gyeplőjét. Tartsa meg e gyeplőt szigorú férfikézen úgy, hogy soha se kelljen azt sem megrövidítenie, sem megnyújtania. Vasakarattal törjön egy cél felé, megyénk anyagi és szellemi felvirágzásának célja felé; de ne csak a törvények által kezébe adott jog és hatalomnak fegyvereivel, hanem a társadalmi hivatás minden nemes eszközével!

Ne temetkezzék az akták betűi közé, honnan csak a fensőbb meghagyás vagy figyelmeztetés zavarja ki, hanem hivatalnól, saját jó lelkiismerete sugallatából legyen első mindenben, hol előhaladásunk érdeke az ő fényes állásának zászlója lobogását igényli.

Egy főispánnak egy ilyen csendes, jámbor, zajtalan megyében, mint a miénk, vajmi kevés tennivalója van a politikában, de annál több vár reá a

társadalomban. Ne vonuljon félre tehát a társadalomtól s ne térjen ki annak kérdései elől, mert nálunk e téren kínálkozik egy tetterre kész férfinak nagy tér, melyen fényes állásának vezérszólója alatt sok, eddig lappangó eszme megvalósítást nyerhet.

Megyénk társadalmi élete az újabb időben annyi életre való eszmét hívott a felszínre, melyeket elaludni engedni, több volna a közönyösségnél. Megyénknek minden szögletében annyi üdvös mozgalom indult meg a társadalom kezdeményezéséből, hogy ezeket nem táplálni s tovább nem fejleszteni valóságos bűn volna. Büszkén vallhatjuk be, hogy más megyék nemes irigylését vontuk már magunkra, a mi okvetlen versenyt, nemes versenyt fog kihívni.

Sohasem voltunk pessimisták. Mi mindig biztunk Csikmegye életterében, biztunk intelligenciájában; mert mindig azt tapasztaltuk, hogy a hol hasznos, életre való eszmét kell pártolni, ott mindig résen áll megyénk nemes polgársága. Készen áll tehát a talaj, könnyű annak megmunkálásához látni.

A politika nálunk mostanság utolsó kérdés s bár maradna utolsónak sokáig, hogy annak gondjaitól menten, művelődésünk és haladásunk kertjében munkálkodhatnánk.

Új főispánunk ismeri bajainkat, tudja a tennivalókat s meg vagyunk

győződve benne, hogy azoknak valósitására meg fogja találni a helyes utakat és módokat. Ő vérünkbeli való vér. Itt született köztünk, itt nőtt fel velünk; az ő hajlamainak és törekvéseinek egyeknek kell legyenek a mi érdekeinkkel.

Tartsa meg őt soká az Isten és sokáig boldogítsa őt az a felemelő öntudat, hogy tetteivel megyéje becsülésében nevének és törekvéseinek tiszteletét érdemelte ki!

Nagyon érdekes adatokkal szolgálhatnak azok a kimutatások, melyeket a bécsi statisztikai hivatal az imént becsátott közre a közös hadsereg nemzetiségi és vallásfelekezeti viszonyairól. A 271.474 főnyi hadi létszám mellett 160.404 ember Ausztriába, 109.416 Magyarországra, 1186 Boszniába és 468 a külföldre való. Az említett kimutatásokból az is kitetszik, hogy Alsó-Ausztria, Csehország, Szalczburg, Stájerország, Morvaország, Szilézia, Karinthia, Bukovina és Krajna jobban van képviselve a közös hadseregben, mintsem lakosaik számából következne; ellenben Dalmácia, Felső-Ausztria, Tirol és Vorarlberg keleténél kevesebb katonát szolgáltat. Legkevesebb képviselője Galiciának van a hadseregben; kontingense 3-2 százalékkal marad el lakossági quótája mögött. A hivatalos jelentés így magyarázza e jelenséget: „Ugy a keresztény, mint a zsidó lakosságnál a testi alkalmatlanság, a hiányos szellemi műveltség s a nép egy része silány erkölcsi erkölcsi következménye. Aránylag legtöbb része van a közös hadseregben Alsó-Ausztriának, a mennyiben 1:9 százalékkal nagyobb kontingenst szolgáltat, mint a mekkorával tartozik. Ezt az az

A „Székelyföld“ tárczája.

A falu szépe.

(Népies rajz.)

— Nem azért neveltelek föl, nem azért vigyáztam rád, mint a két szemem fényére, hogy most egy olyan semmiházihoz adjalak feleségül, kinek a testén s a lelkén kívül minden vagyonát egy furulya s egy páztorbot teszi.

Igy szólott Kocsárd Péter, a falu legjobb módú gazdája leányához, a szép Piroskához.

Piroska pedig némán, csendes megadással hallgatta a szigorú szavakat; úgy állt atyja előtt, mint egy kétségbeesett bűnös, ki fölélt most mondották ki a halálos ítéletet. De mit tehetett arról, hogy az az Árkos Imre, az a földhöz ragadt szegény juhász-bojtár, kit apja semmiházinak nevez, olyan csinos legény s olyan szépen tud furulyázni, hogy mindenkinek a lelke megesis rajta? Hogyne lágyuljon meg ekkor a szíve egy olyan fiatal leánynak, mint Piroska, ha Árkos Imre még annál szegényebb s Kocsárd Péter még annál gazdagabb is volna!?

Ugy szeretne volna megmondani atyjának, hogy ő azért a „semmiházi“-ért kész az életét is feláldozni, hogy Árkos Imrét jobban szereti, mint bárki mást a világon, de erre nem volt bátorsága; csak könnyező

szemeinek kérő tekintetét merte atyjára fölemelni.

Kocsárd Péter szigorúan nézett leánya könnyes szemeibe; arra a gondolatra, hogy neki, kinek galambházas kapuja, meg cserépszindelyes háza van, olyan vője legyen, mint Árkos Imre, a vére forrongásba jött. Büszke volt arra, hogy őt tartották a faluban a leggazdagabb embernek s leányát a környékbeli leányok közt a legszebbnek, s Piroskának olyan férjet ohajtott, kire szintén büszke lehessen. Hogy ohajtása teljesülni fog, azt biztosan hitte. Nagy reményeket kötött azokhoz a terjedelmes rétekhez és szántóföldekhez, melyek még egy urasági birtoknak is díszére válnának. De ezenkívül nem volt-e Piroska olyan leány, kinek párját keresni kellett? Mindenkinek, a ki őt látta, feltűnt szépsége; a faluban pedig „falu szépe“-nek nevezték el.

Piroska valóban szép leány is volt s a mellett olyan szelid, ártatlan teremtés, mint egy bányár. Még kis leánya volt, midőn édes anyját elragadta a halál; atyja nevelte föl s mégis benne nem volt semmi abból a jókora büszkeségből, mi Kocsárd Péternek egész lényét uralta. „Olyan, mintha nem is apja leánya volna“, mondogatták az emberek. Pedig Kocsárd Péter tőle kitelhetőleg iparkodott leányát felvilágosítani, hogy mily sokat tesz a mai világban, ha egy eladó leánynak olyan apja van, ki legalább

is kétszáz hold földnek a birtokosa. Nem késett most is Piroskát erre figyelmeztetni.

— Mikép tudtál magadról annyira megelégedezni, — mondá — hogy olyan legényre vedd szemeidet, mint Árkos Imre? Azért vagy te egyetlen leánya Kocsárd Péternek, a falu leggazdagabb emberének, hogy annak légy felesége, kinek nincs egy borjufarka is? Vagy azt akarod, hogy engem is minden ember kinevessen? Még egyszer mondom, hogy neked erre gondolni sem szabad!

— De édes apám . . .

— Egy szót se többet! — vágott közbe indulatosan Kocsárd Péter s azzal egy haragos tekintet vetve leányára, kiment a házból, berántva maga után az ajtót, hogy az ablaktáblák megzördültek bele.

Piroska, a mint egyedül maradt, megtörve roskadt egy székre, kezeibe rejté arcát s elkezdett sirni keservesen. Számára nem volt egyéb hátra, mint a lemondás.

Lemondani! — erre a gondolatra szívét fájdalom töltötte el.

Mi értékkel birna előtte az élet, ha szerelmét, mely annyira össze van forrva szívével, kellene azért áldozatul hoznia! Egész lelkét hatalmába ejtette e szenvedélyes érzelmek, melynek még gyötrelmei is oly édesek voltak!

Lemondani! — nem; ő erre nem volt képes; szíve sokkal gyöngébb s szerelme

sokkal szilárdabb volt, hogysen ezt tehetne volna.

Többször elhatározta már, hogy erről beszélni fog; mindig aggódalmasan fűrészte apjának kedélyhangulatát, remegve, nehogy rossz kedvének egyik pillanatában nyilvánítsa ki a titkot.

Mennyit küzdött önmagával, hány hosszú éjszakát virasztott keresztül remény és kétség között!

Végre a szerelem legyőzte a habozást és hogy a kínos bizonytalanságnak véget vessen, mindent fölfedezett atyjának.

Kocsárd Péter azalatt, míg leánya beszélt, tekintetét nem emelte föl; mozdulatlanul ült az asztal mellett s gondolatait még arczizmainak legkisebb rángása sem árulta el. De midőn Piroska szavait bevégzte, hirtelen felnézett; szemeiben oly kifejezés ült, mely a leányt félelemmel töltötte el; azután, a nélkül, hogy egy szót is szólott volna, felkelt helyéről, kiment az udvarra s miután azt egyszer-kétszer megkerülte, hazulról eltávozott és azon a napon haza sem ment.

Piroska még nem mondott le mindenről; gondolta, hogy nyilatkozata atyját váratlanul lepte meg s az okozta felindulását, de majd ha lecsillapodik, engedékeny lesz. Azonban másnap fájdalmasan tapasztalta, hogy mennyire csalódott, mert apja határozottan kijelentette, hogy az ő beleegyezésével soha sem lesz Árkos Imre felesége;

állás magyarázza meg, melyet az országban s a többi tartományban is a nemzetiségek foglalnak el a közös hadsereggel szemben. Ez országokat ugyanis jobbára németek lakják s nyilván való, hogy a közös hadseregben legtöbb a német elem. A hadsereg németjei 36 százalékos lakosságában csak Ausztria-Magyarország lakosságában csak 26,8 százalékos képviselnek. A monarchia többi nemzetiségei az utolsó esztendőben kevesebb katonát adtak, mint a mennyivel tartoznak. Mi, magyarok, 17 százalékos szolgálatunk 17,2 helyett, lengyelek 7,27 százalékos 8,6 helyett, a ruthének 6,8 százalékos 8,3 helyett, a románok 4,2 százalékos 7,5 helyett, a szlovének 2,9 százalékos 3,2 helyett, az olaszok 1,4 százalékos 1,9 helyett, a mi a közös hadseregben a vallást illeti, meg kell jegyeznünk, hogy a római katolikusok úgy relatíve, mint abszolút legjobban vannak képviselve, jelesül 72,9 százalékkal; utánuk a görög katolikusok következnek 8,87 százalékkal, azután a görög keletiék 6,3 százalékkal, az ágostai evangélikus vallás 4,1 százalékkal, a helvét vallás 4,8 százalékkal, a zsidók 2,8 százalékkal s más vallásnak 0,3 százalékkal. Ha összevetjük e számokat, úgy találjuk, hogy csak a katolikusok és ágostai vallásuk vannak jobban képviselve a közös hadseregben, a görög katolikusok, keletiék, helvétiek és zsidók pedig rosszabbul, mint Ausztria-Magyarország lakosságában.

Ífjabb gróf Ráday Gedeon, kinek honvédelmi miniszterré való kinevezése várható, 1837-ben született a család ősi jószágán Pécelen. Atyja gróf Ráday Gedeon, a hirneves ellenzéki képviselő, később jász-kun főkapitány, anyja Teleki T. grófnő volt. A szülői háznál a leg gondosabb és legmagyarosabb nevelésben részesülvén, a forradalom után, midőn a közszolgálat minden tere el volt zárva a magyar ifjúság előtt, a cs. k. hadsereg egy magyar huszárezredébe állott be. Katonai pályáján csakhamar századosig emelkedett. A király nem sokára szárnysegédévé szemelte ki a főrangú magyar tisztet s állandóan az udvari főhadsegédletben tartotta maga körül. Az új alkotmányos aera megnyitásával, gr. Ráday bucsut mondott a neki fényes kilátást ígérő katonai pályának, a polgári tevékenység terein akarván tehetséget a haza szolgálatában érvényesíteni. A király cs. kir. kamarási méltóságra emelte. Ekkor gróf Ráday Batthyány Kázmér unokahúgát szül. Pergen Filippine grófnőt vevén nőül, hazajött gazdálkodni, Ikladra, Aszód mellé, hol rövid idő alatt kiesiben egyikét

s midőn még egy kísérletet tett, hogy kérését által szívét meglágyítsa, indulatosan szakította félbe szavait s heves léptekkel távozott, hátrahagyva a kétségbeesett leánykát gyötrelmeinek.

Piroska egyedül maradván, szabad folyást engedett kitörő könnyeinek. Olyan megható, olyan szivindító látvány volt a szép síró leánya könnyben ragyogó szemével és fájdalomtól dult vonásaival! Csendesben, mozdulatlanul ült, mint egy szobor; egy sohajtás nem lebbent el ajkairól, egy zokogó csuklás nem szakadt föl melléből, csak a könnyek hullottak sűrűn szép fekete szeméből.

Sokáig volt ily helyzetben; egészen megfedkezni látszott önmagáról s nem vette észre, hogy az idő már előre haladt s a leáldozó nap bucsusugarait hinti szét a kis falu szerény háziköin. Nem sokára esteledni kezdett s a falu megélnéült a hazatérő mezei munkások zajától, s midőn a vidékre leülepedett a kékes szürkő homály, megcsendült az imára hívó kis harang hangja, mely mint a béke áldó szózata, terjedt szét a csendes esti szellőben.

A harang szava felrázta Pirokát kábultságából. Fölemelte könnytől ázott szemét s egy ideig bizonytalanul hordozta körül tévétel tekintetét, azután tédre veté magát s ajkai forró imát rebegték.

Olyan buzgó, olyan áhitattal tudnak imádkozni azok, kik szenvednek!

(Vége következik.)

Novák Gyula.

alapítá meg a legszebb mintagazdaságoknak. Az 1875-ki országgyűlésen kezdődik gr. Ráday esendés, de munkás politikai pályája. Két országgyűlésen a váci kerületet képviselte, az utóbbi választás óta a zenitait. Hét év óta állandó tagja a delegációk hadügyi bizottságának, 1881. óta a honvédelmi bizottság elnöke az országgyűlésen. Kitarító munkaeje és katonai szakképzettsége kétségkívül megfelelnek a bizalomnak, melylyel honvédelmi minisztersége elé képességének ismerői néznek. Ráday gróf honvédelmi miniszterségét legosztatlanabb tetszéssel fogadhatják a magyar iparos körök, melyek érdekeit, az 1875-iki szegedi iparos congressus óta a honvédség és közös hadsereg felszerelése körül a legkitartóbban iparkodott képviselő befolyással érvényre emelni.

Az új egyforintosok.

A cs. és kir. közös pénzügyminisztérium részéről kibocsátott hirdetmény szerint a jelenleg forgalomban levő 1 frtos államjegyek bevonatván, helyettük új 1 frtos államjegyek bocsátatnak ki. Utasítatnak ennél fogva a pénzügyi hatóságok és hivatalok, hogy ezen államjegyek bevonása, kicserélése és elfogadása tekintetében szorosan kötelező szabályként a következőket tartásák szem előtt:

1. Oly 1 frtos államjegyeket, melyeknek állapotából kitűnik, hogy azok szándékosan lettek megváltoztatva, az állami pénztárak és hivatalok fizetés gyanánt nem fogadhatnak el, hanem kötelesek azokat valódiságuk megállapítása és az előállítás és kezelési költségek megtérítése mellett kicserélés végett a magyar kir. központi állampénztárnak, ez pedig a cs. és kir. közös pénztárnak Bécsben beküldeni.

2. A jelenleg forgalomban levő 1866. évi június hó 7-ről keletkezett 1 osztr. értékű frtról szóló államjegyek 1883. évi szept. hó 30-ig még valamennyi m. kir. állampénztárnál és hivatalnál fizetéképen elfogadandók.

3. 1883. évi október hó 1-től egész 1884. évi szept. hó 30-ig a bevonandó s 1866. évi július hó 7-dikéről keletkezett, 1 osztrák ért. frtról szóló államjegyek a magyar korona országaiban fizetéképen már csak a központi állampénztár által Budapesten, ellenben 1884. évi okt. hó 1-től kezdve ez által sem fogadhatók el kicserélésre, azonban ezen utóbbi hatánapig a kicseréléssel megbízott összes állami pénztárnál és hivataloknál elfogadhatók.

4. A fizetéképen való elfogadásra kitűzött záros határidő lejártá után a bevonandó 1 frtos államjegyek csak kicserélés végett fogadhatók el, és pedig a magyar korona országaiban e végből is csak a központi állampénztárnál, a Zággyban levő állampénztárnál s a külön hirdetmény útján később megjelölendő kir. adóhivataloknál.

5. 1887. évi január hó 1-től kezdve 1888. évi június hó utolsó napjáig a bevonandó 1 frtos államjegyek kicserélése már csak a cs. kir. közös pénzügyminisztériumhoz intézendő s a szabályszerű bélyeggel ellátott folyamodvány alapján fog megengedtetni.

6. 1888. évi június hó utolsó napja után beadott folyamodvány alapján a bevonandó 1 frtos államjegyek többé sem be nem váltatnak, sem ki nem cseréltetnek.

Kelt Budapesten, 1882. évi szeptember hó 26-án.

Gr. Szapáry Gyula s. k.

A zsidó-üldözés.

Az események összehalmozódása folytán a legkalandosabb hírek kolportáltak és gyors hitre láttak a pozsony megyei zavargásokra vonatkozólag. A megyében történt kihágások azonban nem oly aggasztóak, mint a hangulat, mely az egyes falvak zsidó és keresztény lakosait még folyvást állandó, sőt folyvást fokozódó izgalomban tartja. Sok helyen alig tetszett ki a zsidóellenes agitáció csirája a földből, már a zsidók katonai karhatalmat sürgettek, elzárkóztak és általában oly előkészületeket tettek, melyek a lakosságot felerelték és tetteles bántalmakra ragadták. Ivánkán például a paraszt legénység összeütközött és véres verekedést kezdett a hidászokkal, kik a muzsikaszó mellett mulatók jó kedvét nagyon szűk korlátok közé akarták szorítani. A csete-paté összezúzóalkozással kezdődött és a kedélyek feltüzélése következtében azzal végződött, hogy egy zsidó házat a parasztok felgyújtották és lerombolták, a katonaság pedig többeket véresre

vert, börtönre hurcolt és a büntető bíróság keze közé adott.

Egyáltalán ez a hangulat, mely most a zsidók ellen fölszínre került, épen nem új; az emberek már régóta el vannak keseredve a zsidó uszorások ellen. Tisza belügyminiszter minden eshetőségre leiratában gr. Esterházi István főispánt Pozsony megye területére korlátlan hatalmu kormánybiztossá nevezte ki s egyszersmind 1 hó tartamára a statáriumot elrendelte.

Egyébiránt Pozsonyban immár minden visszazökött a régi kerékvágásba. A zsidók új üveget vágtatnak ablakaikba, az éjjeli őrzáratok legfeljebb nyugodtan hazasiető emberekkel találkoznak néha. A Fröh-wirth-féle eset nagy feltűnést kelt város-szerte. A vádolt mindent tagad. A kihallgatási eljárást befejezték és miután a tanuk vallomásai terhelők, a városi hatóság átküldte az iratokat a törvényszékhez, hogy Fröh-wirth ellen közcsendháborításra való izgatás miatt a fenytő eljárást indítsa meg.

Szépirodalmunk érdekében.

Kézdí-Vásárhely, okt. 6.

Volt szerencsénk olvasni a nagy száműzöttnek, Kossuth Lajosnak a Petőfi-társaság titkárához intézett s szépirodalmunkra vonatkozó nagybecsű levelét. E levél nagy igazságokat tartalmaz. Tagadhatlan, hogy a magyar szépirodalom terén utóbbi időben oly áramlat indult meg, melynek következményei veszélyesek s melynek elébe haladéktalanul gátot kell vetni.

Nyelvünkre oly művek ültetettek át és terjesztettek, melyek a nép erkölceseit megmérgezik s nemzeti irodalmunk termékeit háttérbe szorítják. Izlésrontó külföldi férczművek zsidó utazók által már annyira elterjesztettek, hogy majdnem minden család könyvtárában kaphatók ilyenek, míg a magyar költők műveinek alig akad vevője. Többet mondunk. Kölesön-könyvtárainkban a Ponson-, meg Kock-féle sikamlós olvasmányok bőven feltalálhatók, míg Petőfi, Arany, Jókai stb. stb. jeleink csekély számban, csak töredékesen vannak képviselve, holott épen a kölesön-könyvtárak volnának hivatva arra, hogy megakadályozzák azok terjedését. Egyes kalmárlelkű kiadók már annyira vitték a dolgot, hogy igazán szomorú sejtelem száll lelkünkre, ha rá gondolunk.

Oly baj ez, melyen segíteni hazafias kötelesség.

Ki kell küszöbölni a silány idegen termékeket s fel kell karolni saját költőinket. Mert az valóban a szégyen bélyegét üti egy nemzetre, hogy saját fiai felett előnyt ad az idegennek.

Lehetővé kell tenni, hogy a magyar szépirodalmi művek is oly jutányosak legyenek, mint amazok. A közönség pedig lenne óvatosabb. Hírlapok útján s magánkörökben a műveltség alsóbb fokán állókat fel kellene világosítani, hogy fáradsága árán szerzett filléreit ne adja ki oly könyvekért, melyek romlatlan lelkét megméltézik. S bizonyára nem hallgatnának a vevők az „élelmes” zsidó szédelőgök kecsgettésére, hanem vásárolnának eredeti műveket s ezáltal elősegítenének egy nagy, nemes czélt.

Sokat tehetnének e tekintetben olvasó körünk. Sőt ezeknek kellene elől lobogtatniok a zászlót. Hazánkban majdnem háromezer ily kör van. Istenem, ha ezeknek mindenike megszerezne egy-egy példányt a jelesebb magyar művekből, mennyire elő lenne mozdítva a magasztos czél! Mennyire felszaporodnék rövid idő lefolyása alatt a magyar művek száma, melyek eddig kiadókra is alig akadtak!

E körökben a legműveltebb elemek vannak képviselve; övék a feladat, kibontani a zászlót.

Megvalljuk azt is, hogy napjainkban az olvasó körök nem örövendek valami fényes anyagi helyzetnek. Nagy a kiadás, kevés a pártoló. Némely ol-

vasó kör igazán csak vergődik egyik évről a másikra.

E tekintetben a nagy közönséghez fordulunk. A kik csak tehetik, legyenek tagjaivá az olvasó köröknek, melyek arra vannak hivatva, hogy nemzeti irodalmunkat felkarolva, közművelődésünket előmozdítsák. Mert ezek is csak úgy járulhatnak a magasztos czélhoz, ha anyagilag támogattnak. A mit egyesek önjerejükkel elérni nem képesek, vívjuk ki azt közös erővel.

Vegyük fontolóra a dolgot, mert nem kevesebbről van szó, mint legdrágább nemzeti kincsünkről.

X.

A jótékony nőegylet hangversenye.

K.-Vásárhelyt, 1882. okt. 5-én.

Elmult ez is.

Megtartatott folyó hó 2-án este az uniókerti szinkórben kellemetlen, esős idővel, majdnem üres padok előtt.

Szeretnők tudni: mi indította a nőegyletet arra, hogy e hangversenyt még a kedvezőtlen idő dacára is megtartsa épen most, midőn — Bényei szintársulatának itt időzését nem is említve — a közönségnek még arra sem volt ideje, hogy a Molnár György ur „halhatatlan művésztének” méltó bámulatából egy kissé magához térhessen.

Némely gonosz nyelvű malicizozus egyén azt állítja, hogy a nőegylet épen azért tartotta meg hangversenyt most, mert kellemetlen idő volt; mások ellenben — az eddigi tapasztalatokból kiindulva — azt vitatják, hogy azért volt esős idő, mert a nőegylet hangversenyt rendezett. Ez utóbbiak — többnyire mezei gazdasággal foglalkozó egyének — el is határozták, mint halljuk, hogy ezután szárazság idején egy-egy jótékony esőért a t. nőegyletnek folyamodnak.

Mi tartózkodunk e tárgyban véleményt mondani; annyit azonban mégis ki-jelenthetünk, hogy a fentebbi nézetek egyikét sem osztjuk. Elég az hozzá: a hangverseny megtartatott s hogy miért épen most, annak indokait fűrkészni nem a mi feladatunk. Lássuk e helyett a hangverseny szereplőit és dicsérjük meg őket annak rendje s módja szerint, első sorban nem a hagyományos szokást, hanem az érdemet tartva szem előtt.

A változatos műsorozatból mindenek előtt felemlítjük Kovács Thekla kisasszony zongorajátékát. Három darabot adott elő s a csekély számu, de válogatott közönséget mindegyikkel zajos tetszésnyilatkozatokra ragadta, miket bámulatos technikai ügyességgel párosult szabatos játékával méltán meg is érdemelt.

Igen kedves, elragadó jelenség volt Kassay Emma kisasszony, ki nemcsak érzésti, csinos szavalatával, hanem rokonszenves, megnyerő lényével teljes összhangzásban levő egyszerű, de izléses tolette-jével is hódított. Utánzásra méltó nemes példa a mai divat- és piperekóros világban.

Bényeiné Harmath Emma ur-asszony egy népdalegyveleget énekelt zongorakiséret mellett. A szünni nem akaró tapsok bizonyíták, hogy a közönség tetszését, mint egyébkor, most is teljesen megnyerte. Ez alkalommal is bebizonyította, miszerint illik reá e mondas, hogy „tele van vele a szinpad”.

Dobay János ur szavalatáról és ifj. Kovács Dániel ur felolvasásáról is csak elismeréssel szólhatunk.

A „tanító dalkör” is, „megfogyva bár, de törve nem”, osztozott az előadás dicsőségén. Ezen, a multban már oly sok érdemet szerzett derék testület nyitotta meg és zárta be egy-egy sikerült dallal a hangversenyt. Ez az életrevaló testület, úgy látszik, következetesen halad az önképzés útján és sohasem vonja vissza magát, ha jótékonyczélú előadásról van szó; méltán bírja tehát teljes elismerésünket.

Még pár szót a rendezésről; mert felteesszük, hogy rendezőség is volt, ámbár megvalljuk, annak létezését nem igen ta-

pasztaltuk. Elvitázhatlan tény, hogy az ily előadások anyagi sikere első sorban az életre való, ügyes rendezőségtől függ. Például a jelentéseket, meghívókat nem elég csak kinyomtatni, hanem azok pontos szét-hordatásáról is gondoskodni kell; a mi pedig a jelen esetben nem történt. Magunk is több tekintélyes egyéntől hallottuk az előadás napján s azóta is, hogy jelentést vagy meghívót nem kaptak. Ime, ez az egyik oka a kellemetlen időn kívül, hogy a hangversenyen oly kevesen jelentek meg. Szolgáltatón ez intő példának a jövőre nézve!

Előadás után, mely 9 órákor ért véget, a tánczkedvelő fiatalság bevonult a szinkörből a városház nagytermébe, hogy ott a szinkör hidegétől megmerevedett tagjait egy kis tánc által felmelegítse. Nem kétkedünk, hogy e czélját hamar el is érte. Ugy halljuk, hogy a csekély számú társaság már éjjel tájban szétoszlott.

Válgák az a rövid mulatság is kedves egészségére!

Pitypalaty.

Meghívás.

A háromszékmegyei általános tanítótestület az ideai rendes nagygyűlését f. évi október hó 23. és 24-ik napján Zágónban fogja megtartani, melyre a t. tagok ezennel meghívotnak. Tárgysorozat: I-ső nap d. e. 10 órákor: 1.) Elnöki megnyitói beszéd. 2.) Az 1883-ik év augusztus havában esetleg tartandó orsz. tanítói gyűlésre 2 képviselő megválasztása s különböző bizottságok ki-nevezése. 3.) Titkári jelentés a testület tiz évi fennállásáról és 1882-ik évi működéséről. 4.) Értekezés Vajna Károly által. 5.) Jelentés a megyei központi tanítói könyvtár ügyében, Komáromy Andor kir. tanfelügyelő ur által. 6.) Előterjesztés az országos tanítói árvaház ügyében, Gyöngyösi István titkár által. 7.) „Miképen lehetne a terményrajzi oktatást a kertészeti és gazdasági gyakorlatokkal a népiskolában összekötni?” című kérdésre értekezik Szász János. — II-ik nap d. e. 10 órákor: 1.) A kinevezett bizottságok jelentései. 2.) „A családi nevelés befolyása a társadalmi állására” című tételről értekezik Kovács Dénes. 3.) A választmány javaslatának tárgyalása a következő tételről: a.) Hozzuk kapcsolatba a tanítóegyesületi gyűléseket az iskolaszékekkel. b.) A magyar nyelvtan tanítása olvasókönyv alapján. c.) A tanítók fizetésének pontos kiszolgáltatása. 4.) A jövő nagygyűlés helye- és idejének megállapítása. 5.) Elnöki záróbeszéd. Első nap este 8 órákor az „Eötvös-alap”, esetleg az orsz. tanítói árvaház javára hangversenyyel összekötött tánczvigalom is fog rendezettni. Hogy az elszállásolárról és közös ebéd-ről idejekorán gondoskodni lehessen, föl-hivatnak a t. egyesületi tagok, hogy abbeli szándékukat legkésőbb október hó 20-áig t. Szabó Károly tanító urnál (Zágón, u. p. N.-Borosnyó) bejelenteni sziveskedjenek. Kézdí-Vásárhely, 1882. okt. 6-án.

A választmány megbízásából:

Gyöngyösi István, titkár.

Mindenféle.

— Mikó Bálint, Csikmegye főispánja, f. hó 7-én tartotta bevonulását a megye házába. A Zsögödre kivonult diszes deputatio nevében Gál Endre beszélt; a várkapunál Madár Imre, a gyűlésteremben Bezce alispán fogadta az ünneplő közönség beláthatlan sorai között. A disz-bevonulásban 300 kocsis, 150 lovas vett részt. Az új főispán délután 200 terítékű banquettet adott, melyben részt vett a megye összes, itt időző intelligenciája.

— Háromszékmegyének f. hó 6-án tartott közgyűlésében kézdívásárhelyi Molnár Józsiás és kézdíszentléleki Kőnczei Miklós urak közigazg. bizottsági tagoknak meg lettek választva. A mennyire helyesnek és méltányosnak tartjuk, hogy végre e megye kézdíjárása is képviselve legyen a közigazgatási bizottságban, ép annyira örvendünk a választásnak, mert úgy Molnár Józsiás ur, mint Kőnczei Miklós ur ismert hazafisága, képessége és ügybuzgalma elég biztosíték arra nézve, hogy megyénk északi részének érdekeit a legjobban fogják képviselni.

— Málík József, a „Nemere” szerkesztőjét, súlyos családi csapás érte. Neje született Gyárfás Gizella, a sepsiszentgyörgyi körök általános tisztelt és kedvelt alakja, a jótékony irányú egyetek egyik

leglelkesebb tagja, a széles körben ismert és szeretett, szelleműs, derék hölgy, folyó hó 5-én megszűnt élni. Temetése folyó hó 6-án folyt le közrészvét mellett. A város összes intelligenciája, az iskolák, hatóságok, egyesületek és testületek képviselve valának a gyászszertartáson s a műkedvelői és nőegylet diszes koszorúin kívül még a koszorúk egész özőne fedte a koporsót. Béke lengjen porai felett!

— A csikszeredai kiállításon működő kendertörő gép már fel van állítva s működését már a kiállítás megnyitása előtt — legalább kísérletképen — megkezdte. Annyi bámulója van már is, hogy a közönség folyton elfoglalva tartja a vár udvarát. Az oláhfalvi vasbányából két javított szövőszék, egy lánczorbona és két drb. vaseke van a kiállításra beküldve. Gyergyó-Szent-Miklósról egy veloczipédet jelentett be egy odaváló iparos, melyet ő maga készített. A közönség már is annyira érdeklődik a kiállítás iránt, hogy a rendezés alatt levő kiállítási helyiségekben alig lehet mozogni.

— Görgény-Szent-Imrén a trónörökös-párt tiz napi ott tartózkodása s a naponkint tartott vadászatok zaja után ismét elcsendesült minden. A fenséges pár legutóbbi ott tartózkodásának a nagysikerű vadászaton kívül még az az eredménye is van, hogy Görgény-Szt.-Imre jövőben mindenesetre a trónörökös állandó vadászterületét fogja képezni s az ottani kastély a trónörökös-párt évenként falai közt fogja fogadni néhány éven át. A podgyász nagy része, a konyha s felszerelése ott maradtak. Különböző intézkedéseket tettek továbbá arra nézve, hogy a pompás, most kissé elhanyagolt park is szabályozva legyen. Új épületeket azonban nem építenek, mert ha a király — a mi bizonyonnyal várható — jövő évben oda is megy, megelégszik két szobával.

— A kézdívásárhelyi kir. törvényszék f. hó 5-én kezdte meg azon bünyű tárgyalását, mely a múlt évben a nyéni tagosítás következtében sajnálatos módon felmerült. Vádolva van 34 egyén, közönséges falusi földművelők, hatóság elleni erőszak büntetével. A tárgyalás legalább 3 napot vesz igénybe, mivel a sok vádlott mellett még egy sereg tanu és sértett kihallgatása is szükségesé vált. Háromszékmegyében ez az egy tagosítás volt s ez sem történt meg a nélkül, hogy a szegényebb néprész ellentállást ne tanusítson.

— Bényei István szintársulata e héten folytonosan üres házak előtt tartá meg előadásait. Midőn e körülményt szomorúan konstatáljuk, ismételten felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a hátra levő két előadást nagyobb pártfogásban részesítse s legalább e két előadás jóvedelmével kárpótolja Bényei urnak azon nagy veszteségét, mit a lefolyt heti üres házak okozának. Tegyük lehetővé, hogy lehetőző emlékeket legyen magával K.-Vásárhelyről e derék társulat, mely másfél hó óta annyi művelzetet szerzett a közönségnek; tegye magát méltóvá e város azon jó hírnévre, melyet eddig a magyar színészet pártolásáért kiérdemelt.

— Gy.-szentmiklósi hírek. K.-vásárhelyi Dávid Gyula mult hó 24-én jegyezte el gy.-szentmiklósi Zakariás Marit, özv. Zakariás Zakariásné kedves leányát. Szerencsét kívánunk hozzá! — A rongyhasznosító egyelet e hó folyamában jótékony czélú előadást szándékozik tartani, mely alkalommal a „Piros bugyellár” népszimű fog a műkedvelőtársulat közreműködésével színre kerülni. A tiszta jóvedelem tele része a műkedvelő társulat, fele része pedig az árva gyermekek javára fog fordíthatni.

— Értesítés. A kézdívásárhelyi közs. elemi leányiskolánál megüresedett tanítói állomásra, közbejött körülmények folytán, a pályázati határidő 1882. okt. 20-ig meghosszabbítatott. Az érdeklődőket, vagy esetleg folyamodni kívánókat ezennel értesítjük. Kézdí-Vásárhelyt, 1882. okt. 6-án. A z iskolaszék.

— Váradí Ferencz szintársulata jelenleg Gyergyó-Szárhegyen tart előadásokat. Először f. hó 1-én a „Sátány leánya” című sziművet hozták színre. Az előadásra szép

számú közönség jelent meg. Nem hagyható említés nélkül — mint levelezőnk írja — az a körülmény, hogy Váradí ur előadásaira 30 bérlő találkozott Szárhegyen. Váradí Ferencz szinigazgató ur felajánlotta, hogy f. hó 8-án a helybeli önkéntes tűzoltóegylet pénztára javára jótékonyczélú szini előadást rendez, melyre nézve a közel vidéki pártoló közönségtől is sokat remélhetünk. Előre is fogadjuk a szinigazgató ur ezen szíveskedéséért az egyelet köszönetét. Az egyeleti titkár.

— Esztelnekről okt. 4-ről a következő sorokat vettük: „Ma az esztelneki zárdának megható és fényes ünnepe vala. Ma ünnepelte ugyanis e szerzetház szeráflelkű nagy alapítójának, assisi szent Ferencznek, hét százados születési évfordulata napját. Ezen ünnepély alkalmából, melyen egyszersmind bucsu is tartatott, az ünnepélyes szent misét teljes segédlettel a kerületi alesperes, főt. Kovács Elek polányi plebánus vezette, az alkalmi szent beszédet pedig nt. Pap Gyula polányi segédlelkész tartá. Ezen ünnepély után a házfőnök, főt. Karda István ur ismert vendégszerető asztala körül nagyszámú vendégekből fűződött szép koszorúban sorakozánk. Az ebéd alkalmával csinos pohárköszöntők mondtak ő felsége a király és mélt. Lőnhárt Ferencz püspök ur egészségéért, névnapjuk alkalmából, továbbá életre lettek a következők: nagys. lovag Simon Jukundián tartományi főnök, a kerületi főesperes, az alesperes, a zárdafőnök, a polányi gör. kath. esperes, a ker. főjegyző sat. urak. Ezek után azon öszinte kívánnal mondtunk „vale”-t egymásnak, hogy adjon Isten hitéletünknek több ily fényes napot! Felvidéki.”

— Érdekes bírói utasítás. Csik-Delne községében bizonyos Z. L. juhait egy farkastermészetű kutya folyó hó 3-ikára viradólág egy összemarozangolta, hogy három közülök életével lakolt. Z. L. elmegy a községi bíróhoz s tanácsot kér tőle, mint első embertől a faluban; a bíró azon utasítást adja, hogy az ismeretlen tettes kiderítésére tegyen kaptánt a hullák mellé s ha majd a ravasz kézre kerül, a gazdája lakolni fog. Z. L. az utasítást követte és másnap reggelén az ismeretlen tettes a bíró kutyája személyében kézre került. Már most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a bíró ur ily nem várt eset után az utasítást hova módosítja.

— A Petőfi-szobor leleplezési ünnepélye október 15-én lesz. 9¹/₂ órákor a meghívottak az akadémia dísztermében összegyűlnek, s ott Ráth Károly főpolgármester, a nagybizottság másodelnöke megnyitja az ünnepélyt. (A bizottság elnöke, Károlyi István gr., lábtörése folytán akadályozva van a megjelenésben.) Ráth Károly megnyitója után Jókai Mór, ki erre a legnagyobb készséggel vállalkozott, emlékbeszédet mond Petőfi felett, melynek végéztével a Ferencz-József-téren és a corsón át testületileg a szobor elé vonulnak az akadémiából. A szobor előtt Ráth Károly megtartja a leleplezési beszédet, mely után lehell a lepel a szoborról. Ekkor a fővárosi egyesült dal-karok élénkelik a Petőfi Honfidalára szerzett férfi-négyest s Nagy Imre elszavalja Endrődi Sándor pályanyertes Petőfi-ódáját. A szavalás után a testületek lerakják a szobor talapzatára koszorúikat s a zenekar előadja a Kölcsény-hymnuszt. Az ünnepélyt délután 3 órákor a Vigadóban diszebed fejezi be.

— A gépkezelők és fűtők tanfolyama. A földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által a gépkezelők és fűtők részére berendezett tanfolyam czéla: A mezőgazdasági gépeknél és a gyártelepekben alkalmazandó gépkezelők és fűtők kiképzése a gőmozdonyok (lokomobil), a stabil gőküzánok és gőzgépek, továbbá a cséplő- és más gazdasági gépek, végre az egyszerű gazdasági malmok helyes kezelésében és ápolásában. E tanfolyam, melynek tantervét már több ízben ismertettük, most újból ajánlatik az érdekeltek figyelmébe. A tanfolyamba felvételmek: Az önálló lakatosok, kovácsok, ezek segédei s a különböző gépgyárak munkásai, okleveles gazdák, valamint oly gazdák is, a kik a terméshaztani tudományokból annyi ismerettel bírnak, hogy a tanfolyamot kellő sikerrel hallgathatják, végre géptulajdonosok. A tanítás díjmentes. A tanfolyam megkezdése és tartama: A tanfolyam f. évi nov. hó 1-ső napján nyitatik meg és tart az 1883-ik évi április hó végéig. Az előadások a köznapokon este 7 órától 9-ig, a vasár- és ünne-

napokon pedig délelőtt 9 órától 12-ig tartatnak. A beiratások ideje: A tanfolyamra leendő beiratkozás végett jelentkezni lehet f. évi október hó 1-ső napjától onnek végeig Hegedűs Károly urnál a budapesti állami közép-ipartanoda igazgatójánál (lakása: Budapest VIII. ker. bodzafa-utca 28. sz.) a köznapokban este 6 órától 7-ig s a vasár- és ünnepnapokon délelőtt 8 órától 12-ig. Ugyanott közelebbi felvilágosítások is nyújthatnak. Vizsgálatok és versenyfűtések: A tanfolyam végén vizsgálatok, próbák és versenyfűtések tartatnak. A tanfolyam befejeztével a tanulók vizsgát tesznek s ennek sikere szerint a fűtési, vagy a gépkezelési szolgálat gyakorolhatására jogérvényes bizonyítványt nyernek.

Gazdaság és kertészet.

Jegyzőkönyv a folyó évi szeptember hó 26-án Etéden (Udvarhelymegye) tartott ekeversenyről.

Etéd községében a mai napon megtartotta a birtokosság korábban kihirdetett ekeversenyét, a melynek megbírlására a birtokosság 7 tagu bizottságot nevezett ki, elnökének Tarcsafalvi Pálffy Dénes, tagokul Martonosi Gálffy Ferencz, M.-Andrásfalvi Zöld Ádám, Etédi Gagyí Lajos, Lőrinczi Mózes és Farkas István személyében.

Az ekeversenyen részt vett 6 különböző fajtájú váltó-eke, miután e vidék viszonyai csakis váltó-ekét igényelnek, még pedig:

1) Lőrinczi Mózes egy fa-ekével, milyen e vidéken jelenben még szokások.

2) Gagyí Lajos egy a székeludvarhelyi Wass és Riemer vas- és gazdasági géparusoktól vásárolt és általa saját belátása szerint fával felszerelt Miskolczi könnyű-féle ekével.

3) A Wass és Riemer vas- és gépkereskedő cég, mint bizományosa a miskolczi könnyű és nehéz fajta váltó-ekéknek.

4) Bemutatott fennírt cég által egy nagyváradi gépraktáros két eke-példánya a váltó-ekékből, melyek közül az egyik nehezebb és a másik könnyebb szerkezetű.

Az ekeverseny 11 órákor több, mint 200 e vidékbeli megjelent gazda előtt a legnagyobb érdeklődéssel vette kezdetét.

1. A Gagyí Lajos ekéje, a mely ő általa felszerelt Miskolczi könnyű-féle eke lévén, rövid gerendelyvel felszerelve következő eredményt mutatott fel: 5" mélyen 10 széles borozdát 2¹/₂ vámmázsa erővel szánt; 6" mélyen 10 széles borozdát 3 vámmázsa erővel szánt.

2. Ugyanezen faj eke a gyáros által felszerelve, 5" mélyen 10" széles borozdát 3 vámmázsa erővel szánt; 6" mélyen 10" széles borozdát 3¹/₂ vámmázsa erővel szánt.

3. Ugyanezen nehezebb fajta eke 5" mélyen 10" széles borozdát 3¹/₂ vámmázsa erővel szánt; 6" mélyen 10" széles borozdát 4 vámmázsa erővel szánt.

4. A nagyváradi könnyebb szerkezetű eke a Wass és Riemer cégétől 4" mélyen 12" széles borozdát 3¹/₂ vámmázsa erővel szánt; 5" mélyen 12" széles borozdát 4 vámmázsa erővel szánt.

5. Ugyanezen nehezebb szerkezetű eke 4" mélyen 12" széles borozdát 4 vámmázsa erővel szánt; 5" mélyen 12" széles borozdát 4¹/₂ vámmázsa erővel szánt.

6. A Lőrinczi Mózes által kihozott régi szerkezetű fa-eké, a mely 3¹/₂" mélyen 8" széles borozdát 3¹/₂ vámmázsa erővel szánt, 4" mélyen 8" széles borozdát 4 vámmázsa erővel szántott.

Midőn ezen eredményt megbírltuk, saját személyes meggyőződésünk szerint a következő nyilatkozatot adjuk: A borozda mélységét, szélességét és erőszükségletét tekintve, első helyre a Gagyí Lajos által felszerelt eke jött. Második helyre ugyanazon gyár által felszerelt eke hasonló minőségű borozdát 1¹/₂ mázsával nehezebben szántott, mint az előbbeni, a minek oka a gerendely hosszúsága.

A Gagyí gerendéje 160 cm. hosszú, a gyár által legrövidebb gerendéje 180 cm. lévén, ez az oka a nehezebb járásnak.

Ezek után a legjobbnak bizonyult a nagyváradi könnyebb szerkezetű eke, mely hasonlóképen jól szánt.

Ezen ekepróba történt kötött agyagos földben, menedékes oldalon, a melynek következtében az összes gazdaközönségnek vidékünkön kötött agyagos földben a Miskolci-féle könnyebb fajtájú ekét ajánljuk; laza füveses földbe pedig a nagyváradi könnyebb szerkezetű ekét.

A Miskolci-eké a borozdát félig fekteti, mi által az időjárásnak több befolyást ad, mire szüksége van az agyagos földnek, az elmálásra. A másik simán fekteti a borozdát; a laza föld így is elmálik.

Kelt Etéden, 1882. szept. 26-án.

T. Pálffy Dénes, elnök.

Gálffy Ferencz.

Zöld Ádám.

Gagy Lajos.

Lőrinczi Mózes.

Farkas István.

Örömmel adtunk tért lapunkban e közérdekű közleménynek, mely a gazdasági eszközök próbája és versenyünk első nyilvános közzététele. A példa legyen buzdító és hasznos eredményeket létesítő. A közgazdaság petyhüdt viszonyain csak ezélszerű és hasznos újítások, beruházásokkal lehet javítani.

Kérdések és válaszok.

Ezen rovat alatt olvasóink érdekében bármint, a gazdasági szakmába vágó kérdéseknek állandó tért nyitunk s azokra választ eszközölünk. Ezen kivűl szívesen közlünk a háztartás körébe eső másnemű tudakozódásokat vagy azokra adott válaszokat. Az e rovatban közlendő kérdéseket és válaszokat egyszerű névelőirással kérjük a szerkesztőséghez beküldeni, habár közzétételük az illető kívánsága szerint név- vagy betűjegy alatt is történhetik. Feleletek adásánál kérjük mindig lapunk azon számára hivatkozni, melyben a kérdés közlötetett.

*

Kérdés.

A „Székelyföld“ 98 ik számában ismertette van egy szer a patkányok kiirtására; főszerepet visz ott a fokhagyma, de mivel az utasítás végén nem fokhagymáról, hanem tengerihagymáról van szó, nem tudom, hogy mind a két szer használandó-e, mert más a fokhagyma és más a tengerihagyma, vagy csak egyedül fokhagymát kell használni.

Egy kis felvilágosítást kér

a „Székelyföld“ egy előfizetője.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Október 6-án.

Magyar aranyjáradék	119.20
Magyar vasúti kölcsön	134.75
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	90.25
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	109.75
M. keleti vasúti államköt. évi 1876	94.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.50
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	97.75
Temes-bánati földterherment. kötvény	98.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	98.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	117.50
Tiszasabályozási és szegedi sorsjegy	109.50
Osztrák járadék papírban	77.75
Osztrák járadék aranyban	77.30
1860. államsorsjegyek	95.25
Osztrák-magyar bankrészvény	130.—
Magyar hitelbank-részvény	827.—
Osztrák hitelintézet-részvény	314.50

Cs. és kir. arany	5.66
20 frankos arany	9.46
Német birodalmi márká	58.25
London (2 havi váltókért)	119.20
Magyar papíráradék	86.50

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádebó Ferencz,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Vadászatot

kedvelők figyelmébe hozatik, hogy egy két csövű igen kitűnő lancaster-fegyver (sinor damas) és egy 1 1/2 éves igen jó bakk kopó eladó.

Bővebb értesítést nyerhetni e lap szerkesztőségénél Csik-Szeredán.

2—3

Piaczi árak

		Kézd-Vásárhely október 5.		Csik-Szereda október 4.		Sz.-Udvarhely szept. 23.		Gy.-Sz.-Miklós szept. 30.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Hektoliter	Buza) tiszta	6	30	6	50	9	10	6	25
	) elegy	5	10	4	50	—	—	5	—
	Rozs) tiszta	4	90	4	—	5	60	4	50
	) elegy	3	20	—	—	2	—	3	75
	Arpa) tiszta	—	—	—	—	4	50	4	—
	) elegy	—	—	—	—	—	—	—	—
	Zab	2	—	2	25	3	50	2	—
	Törökbuza	5	40	6	10	6	40	4	75
	Kása) köles	10	—	10	—	—	—	8	50
	) árpa	—	—	—	—	—	—	—	—
Kilógr. Darab	Borsó	6	—	5	—	—	—	—	—
	Lencse	10	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	—	—	5	—	—	—
	Lenmag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	5	—	—	—
	Pityóka	1	20	1	—	3	50	1	20
	Marhahús	—	32	—	32	—	40	—	32
	Disznóhús	—	48	—	44	—	48	—	48
	Juh-hús	—	24	—	20	—	—	—	24
Egy pár csirke 10 tojás	Szalona	—	80	—	88	—	72	—	76
	Fagygyu	—	32	—	—	—	36	—	40
	Malacz	—	—	1	20	—	—	1	—
	Lud	—	—	—	—	—	—	1	10
	Réce	—	—	—	—	—	80	—	70
	Bárány) fehér	—	—	—	—	—	—	1	90
	) fekete	—	—	—	—	—	3	—	60
	Egy pár csirke	—	—	—	—	—	—	—	40
	10 tojás	—	—	15	—	13	—	—	13

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának

MENETRENDJE

(Érvényes 1882. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyváradi irány:

Állomások:		Személy vonat 203. sz. óra és perc	T. v. 1. II. III. oszt. óra és perc
Bukarestből	Indul	—	—
Predeal	"	—	—
Tömös	"	—	—
Brassó	Érk.	6.13	7.25
Földvár	Ind.	6.52	8.01
Apacza	"	7.23	9.33
Agostonfalva	"	7.51	1. 01
Kőhalom	"	—	—
Héjasfalva	"	10.15	4.01
Szegesvár	vendéglő	10.32	4.29
Medgyes	Ind.	10.52	5.23
Medgyes	Ind.	12.06	8.10
Kapus	Elágazás N.-Sze- vendéglő	12.24	8.38
) ben felő	Ind.	12.30	9.58
Tövis	Elágazás Gy.-Fehér- vendéglő	2.06	12.49
) vár felő	Ind.	2.26	2.18
Kocsárd	Elágazás M.-Vásár- vend.	3.24	4.09
) hely felő	Indul	3.34	4.50
Kolozsvár vendéglő	Érk.	5.59	8.47
) Indul	Indul	6.28	8.20
Nagyváradi vendéglő	Érk.	11.04	6.52
) Indul	Indul	11.24	—
Budapest	Érkezik	8.21	—

A Nagyváradi—predeal irány:

Állomások:		Személy vonat 204. sz. óra és perc	T. v. 1. II. III. oszt. óra és perc
Budapest	Ind.	7.30	—
Nagyváradi (vend.)	Érk.	4.18	2.62
Kolozsvár	Ind.	5.00	6.50
) Érk.	Érkezik	9.40	4.58
Kolozsvár	Indul	10.14	8.—
Kocsárd (vend.)	Elágazás (M.-Vás.)	12.38	11.48
) Indul	Indul	12.48	12.23
Tövis (vendéglő)	Elágazás (Gy.-Fehér.)	1.47	2.17
) Ind.	Ind.	2.07	3.—
Kapus	Elág. N.-Sze-)	3.41	5.44
) (ben felő, (vendgl.)	Érk.	3.51	6.52
Medgyes	Ind.	4.11	7.42
Szegesvár (vendéglő)	Érkezik	5.22	9.49
) Indul	Indul	5.32	10.33
Héjasfalva	"	5.50	11.15
Kőhalom	"	—	—
Apacza	"	8.18	3.53
Agostonfalva	"	8.51	4.41
Földvár	"	9.23	5.37
Brassó (vendéglő)	Érkezik	10.02	6.48
Tömös	Indul	—	—
Predeal	"	—	—
Bukarest	Érkezik	—	—

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy közvetlenül gyárakból beszerzett

legújabb divatu finom szöveteket

TARTOK RAKTÁRON

és hogy azokból kívánatra szabó-üzletemben a leggyorsabban készítek

az őszi és téli idényre mindennemű

divatos FÉRFI-RUHÁK olcsón és pontosan.

Ajánlom magamat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Kézd-Vásárhelyt, 1882. augusztus hó.

VASS FERENCZ,

szabómester.

Gutjahr és Müller

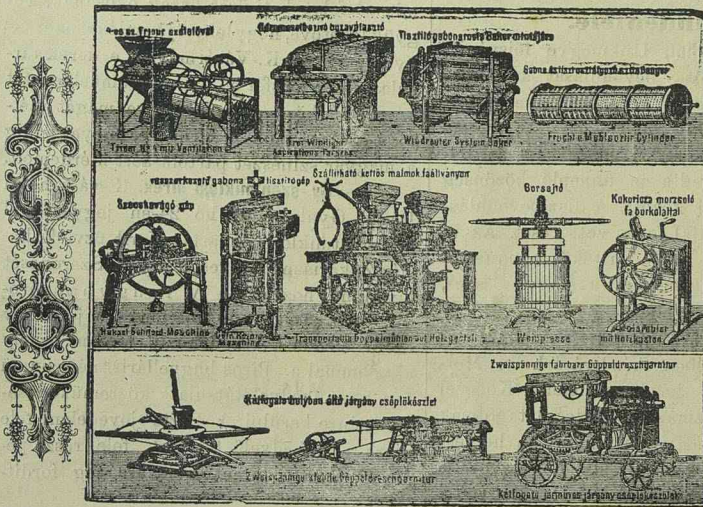
BUDAPESTEN.

Első b.-pesti trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár.

(Ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, ugymint:

21—30

Trieurök gazdasági számára:

Járgány, cséplőgépek, Szelelő rosták, Kukorica-morzsolók, Szecskavágók, Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:

Dupla malmok, Malom trieurhengerek, Gabnaosztályzó hengerek, Koptató gépek.

Daraválasztó gépek, Tarárok, Detacherők.

Malomalkatrészek, u. m.: Transmissiók, Szíjkerekek,

Rosta-lemezek:

Cséplőgép-rosták, Liszthenger-szíták, Koptató lemezek, Ráspolj-lemezek, stb. stb.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Nyomatott Szabó Albertnél Kézd-Vásárhelyt.